

КЕЛІСЕМІН

Ақмола облысы білім басқармасы
басшысының м.а.

Т. Т. Жүнісов

2017 ж.

БЕКІТЕМІН

Облыстық дене тәрбиесі, спорт және
алғашқы әскери дайындығының оқу
әдістемелік орталығының директоры
В.Л. Яковенко

2017ж.

2017-2018 оқу жылына арналған Ақмола облысы бойынша жалпы білім беру мектептерінің оқушылары арасындағы XXI «Жастар» Спартакиадасын өткізу ЕРЕЖЕСІ

МАҚСАТЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

Облыстық «Жастар» Спартакиадасын жалпы білім беру мектептерінің оқушылары арасындағы өткізу мақсаттары:

- оқушыларды дене тәрбиесі және спортпен үнемі айналысуына ықпал жасау;
- жалпы білім беру мектептерінің оқушылары арасында салауатты өмір сүруді насихаттау, бұқаралық дене тәрбиесі- сауықтыру және спорттық жұмыстарды дамыту;
- Қазақстан Республикасының оқушылар спартакиадасымен Республикалық спартакиадаға қатысу үшін құрама командалар мен мықты спортсмендерді анықтау бойынша жұмыс жасау.

Облыстық оқушылар спартакиадасы кешенді спорттық-бұқаралық іс шара болып келеді және де, Қазақстан Республикасы оқушылар Спартакиадасы бағдарламасының бөлігі болып табылады.

СПАРТАКИАДАНЫ ӨТКІЗУ БАСШЫЛЫҒЫ

Жарысты өткізудің жалпы басшылығын Ақмола облысының білім басқармасының жанындағы ұйымдастыру комитеті атқарады.

Жарысты негізгі өткізу басшылығы облыстық дене тәрбиесі, спорт және алғашқы әскери дайындығының оқу-әдістемелік орталығы бекіткен төрешілер алқасына жүктеледі.

Облыстық Спартакиаданың 1-ші және 2-ші кезеңдерін өткізу басшылығымен жауапкершілігі қалалық және аудандық білім беру бөлімдеріне жүктеледі.

СПАРТАКИАДАҒА ҚАТЫСУШЫЛАР

Оқушылардың облыстық Спартакиадасы **үш кезеңде** өткізіледі:

1 кезең – спорттың түрлері бойынша мектеп ішіндегі жарыстар;

2 кезең – облыстық спартакиаданың бағдарламасына қосылған спорттың түрлері бойынша аудандық жарыстар;

3 кезең – облыстық спартакиаданың бағдарламасына қосылған спорттың түрлері бойынша финалдық облыстық жарыстар;

Жалпы білім беру мектептерінің оқушылары арасындағы «Жастар» Спартакиадасының облыстық финалына жалпы білім беру мектептерінің оқушыларынан құралған облыстың қалалары мен аудандық құрама командаларынан құралған командалар қатысады. Оқушылар Спартакиадасына **2001-2002 жылы туған** және одан да кіші жалпы білім беру мектептерінің оқушылары қатысады, олардың спорттық дайындығы жоғары, бекітілген спорттық нормативтерді орындай алатын және де міндеті түрде дәрігердің тексерісі бойынша жарысқа жіберілулері тиіс. Спорттағы дарынды балаларға арналған мектеп-интернаттарда оқитын спортшылар Спартакиадаға қатысуға

құқығы жоқ. **Кіші жастағы спортсмендер ата-аналарының хат жүзінде жазған келісімдері мен қосымша дәрігердің анықтамасы арқылы жарысқа жіберіледі.**

Спартакиаданың финалдық жарыстарына қатысатын команда құрамының саны жарыстың бағдарламасы бөлімінде жазылған және спорттың түрі бойынша жарысты өткізу ережесіне сай анықталған.

Іссапарға жіберуші мекемелер:

-финалдық жарыстардың қатысушыларын біргелкі киіммен, келген қаланың, ауданның эмблемасымен, кеуде нөмірлері, спорттың түріне байланысты киімдер, спорттық құрал-жабдықтар; штандарт (үлгіге сай) болуы қажет.

Мандаттық комиссия құрамына облыстық дене тәрбиесі, спорт және алғашқы әскери дайындығының оқу-әдістемелік орталығының мамандары, жарыстардың бас төрешісі мен медициналық қызметкер, жарыс өткізілетін мекеме басшысының бұйрығымен бекітілген жарыс орны кіреді.

Жарысқа келген күні қатысушы командалар (сағат 17-00 дейін) спорттың түрлеріне байланысты мандаттық комиссияға келесі құжаттарды береді:

- **Аудандық (қалалық) білім бөлімі басшысының команда құрамы тізімімен бұйрығы;**
- **команда құрамындағы әр қатысушыға қалалық (аудандық) білім бөлімі басшысының қолы қойылған және қалалық (аудандық) білім бөлімі дәрігерінің қолы мен мөрі қойылған өтінім;**
- **өтінім парағы басылған түрде (компьютерде) болу керек. Қатысушыға медициналық тексеру жасаған дәрігер білуі қажет:**
 - **әр спортшының аты-жөні алдына өткізілгені туралы рұқсаттамасын, оның қолдану мерзімін анықтап, өзінің қол таңбасымен мөрін қоюы қажет;**
 - **сұранымның аяқ жағына сандармен және жазбаша: жарыстарға өткізілген спортшылар санын, медициналық тексерістен өткені жайлы мерзімді және өзінің толық аты-жөнін жазуы қажет;**
 - **16 жасқа толмаған жарысқа қатысушылардың туу туралы куәліктері немесе нотариус арқылы расталған көшірмесі және ата-аналарының жазбаша рұқсаттамасы, 16 жасқа толған қатысушыларға жеке куәлігінің түпнұсқасы немесе нотариус арқылы расталған көшірмесі болуы қажет;**
 - **жарысқа қатысушылардың бәрінде мекеменің басшысының қол таңбасымен расталған және мекеменің гербтік мөрімен тіркелген нөмірі бар фото суретті анықтама болуы қажет;**
 - **жарыс өтетін кезеңде қауіпсіздік техникасын сақтау бойынша нұсқаулық болуы қажет, онда нұсқаулықты өткізген команда өкілінің және әр қатысушының қолы қойылады;**
 - **мандат комиссиясының кейін өтінімдерді қайта жолдауға жол берілмейді.**

Ескерту:

Мандаттық комиссияға берілетін құжаттардың растығына жауапкершілік білім беру мекемесінің басшысына және команданың өкіліне жүктеледі. Егерде қатысушылардың орындарын алмастыру немесе құжаттарда тіркелмеген қатысушы (подставка) анықталса, команданың ұпай сандары есептелмейді. Жарыстан шыққан команданың іссапар шығындары мекеменің және команда өкілінің есебінен төленеді.

Жарыс уақытында команда өкілінде бейджик болуы қажет.

СПАРТАКИАДАНЫ ӨТКІЗУ ТӘРТІБІ МЕН ЖЕҢІМПАЗДАРДЫ АНЫҚТАУ

Облыстық «Жастар» Спартакиадасы бағдарламасының финалына спорттың 14 түрі енгізілген.

Жалпы командалық орындар Спартакиада барысында 14 спорт түрі бойынша ең көп ұпай жинаған командалардың есебі бойынша анықталады, егер 14 спорт түрінің біреуіне қатыспаса командаға айып ұпай беріледі.

Жарыстың бірінші күні - жарысқа келген күні (сағат 17-00-де) мандаттық комиссияның, төрешілер алқасының жұмысы.

I орын - 25 ұпай; **II орын** - 22 ұпай; **III орын** - 19 ұпай; **IV** - 17 ұпай; **V** – 15 ұпай; **VI** - 14 ұпай; **VII** – 13 ұпай және т.т.

Жалпы командалық есеп бойынша екі және одан да көп командаларда ұпай сандары бірдей болса, Спартакиада бағдарламасындағы бөлек спорт түрлерінде көп жүлделі орындар алған команда (бірінші, екінші және т.б.) жеңіске жетеді. Спорттың ойын түрлері бойынша екі және одан да көп командалардың ұпай сандары бірдей болса, жалпы қабылданған жеңімпазды анықтау ережесі күшіне енеді.

Жарыстың басталуына дейін 10 (он) күн қалғанда қатысушылардың, өкілдердің, автокөлік жүргізушілердің санын, сонымен қатар келу және кету уақытын, келетін көліктің түрін жазып сұранымды Ақмола облысы білім басқармасы жанындағы ОДТ,С және АӘД оқу-әдістемелік орталығына (Көкшетау қаласы, Горький көшесі 73, 409 каб. тел/факс (8716-2- 25-30-18) жіберу қажет.

Жарыстар 5 және одан көп команда болған жағдайда өткізіледі.

СПАРТАКИАДАНЫҢ ҚАТЫСУШЫЛАРЫН ҚАБЫЛДАУ ШАРТТАРЫ

«ЖАСТАР» Спартакиадасына қатысушылар, жаттықтырушы-өкілдер, төрешілердің іссапарға бару шығындары іссапарға жіберуші мекеменің есебінен төленеді:

- екі жаққа жол жүру (жарыс өтетін жерге дейін және кейін қайту);
- команда мүшелерінің тамақтануымен тұратын орыны: тамақтануға **1207** теңге, тұратын орын – **900** теңге, басқа қатысушыларға **1086** теңге (бір адамға тамақтану - **1086** теңге, тұратын орын – **900** теңге).
- тұратын орыннан жарыс өтетін жерге дейін маршруттық автобуспен жүргендегі жол ақысы билеттерге сай төленеді.

Төрешілер бригадасының тамақтануы, типографиялық және кеңсе тауарлары, кубк, медаль, диплом және грамоталарға шығындарды Ақмола облысы білім басқармасы жанындағы ОДТ,С және АӘД оқу-әдістемелік орталығы есебінен төленеді.

Спартакиаданың финалдық жарыстардың анықталған түрлері бойынша, қатысушы командалармен білікті төрешілердің келуі міндетті.

КОМАНДАЛАРМЕН ҚАТЫСУШЫЛАРДЫ МАРАПАТТАУ

Жалпы командалық есеп бойынша **I, II, III орын** алған командалар Ақмола облысы білім басқармасының кубогы және дипломымен марапатталады.

Спорттың жеке түрлерінде **I, II, III орын** алған командалар кубок және дипломдармен, ал команда қатысушылары грамота және медальдармен марапатталады.

СПАРТАКИАДА ЖАРЫСТАРЫНДАҒЫ СПОРТТЫҢ ЖЕКЕ ТҮРЛЕРІ ӨТКІЗУ ШАРТТАРЫ

Оқушылардың финалдық жарыстары осы Ереженің сәйкес келетін бөлімдеріне және спорт Федерацияларымен бекітілген спорттың жеке түрлері бойынша ережелері негізінде өткізіледі.

МЕДИЦИНАЛЫҚ ҚЫЗМЕТПЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

Жарысты медициналық қызметпен қамтамасыз ету Спартакиаданы өткізу туралы бұйрығына байланысты медициналық қызметкер іске асырады.

Медициналық қызметкер қатысушылар тұратын орындарда санитарлық-гигиеналық талаптардың орындалуын қадағалауы міндетті, жарыс өтетін орында медициналық көмек пункттерін орналастыруды ұйымдастырады, қажет болған жағдайда жарысқа қатысушыларға дәрігерлік бақылау өткізеді және олардың жарысқа қатысуға мүмкіндігі жайлы шешім береді.

Жарыста қатысушылардың өміріне, денсаулығына қандай да бір зақым келтіретін жағдай болса бас төрешіге жарысты өткізбеу туралы ойын айтады, жарыс біткен соң жарыстың медициналық-санитарлық қамтамасыз ету туралы есебін береді.

ТӘРТІПТІК ТЕРІС ҚЫЛЫҚТАР ЖӘНЕ САНКЦИЯЛАР

Тәртіптік теріс қылықтар төрешінің шешімін даулау, төрешілерге, қарсыластарға қарай қорлайтын қимылдар жасау, бейәдеп сөздер айту, конкурсқа қатысты допты алыс тебу және басқа да осыған ұқсас іс-шаралар болып саналады.

Бұл жағдайда, ойыншы қатал ескертумен жазаланады. Мінез-құлық, бәсекелес ережелерін бірнеше рет немесе өрескел бұзған жағдайда ойыннан шығарылуы тиіс.

Спорттық нысандардың және одан тыс орындарында команда құрамының тіркеу шарттары, өрескел бұзылған (төбелес, спорттық режимінде бұзу, тұрғылықты жерлерде мүлікті жою және т.б.) кезде команда құрамасы жарыстардан шығарылады.

Команданың ресми өкілдерімен ойын аяқталғаннан кейін **бір сағат ішінде** бейне, фото немесе бұзу фактісін растайтын құжаттардың арқасында наразылықты білдіруге болады.

Бас төрешілер алқасы ережеге сай тек жастық немесе сандық шектеулері бойынша апелляцияны команда басшыларымен қаралады.

Ұйымдастыру комитеті командалардың, ойыншылардың, жаттықтырушылардың және жоғарыда аталған құқық бұзушылық үшін басқа жаза қолдануымен, сондай-ақ нығайту бағытында айыппұл санкцияларын төрешілердің шешімдер қайта қаратуға құқығы бар.

ЖАРЫСТАРҒА ҚАТЫСУШЫЛАРДЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

Жарыстардың қатысушысы міндетті:

1. Төрешілерге, қарсыластарға, көрермендерге қарай сыпайы болуға және мінез-құлық ережелерін қатаң сақтауға.
2. Жарыстардың ережесін қатаң сақтау және білуге.
3. Жарыс басталғаннан кейін барлық жоспарланған кездесулерді ойнауға.
4. Кездесу соңында қарсыластарғы және төрешіге қолды алғыс білдіруге.

Жарыстардың қатысушысы құқылы емес:

1. Төреші шешімдерін даулау.
2. Кездесу кезінде төрешіге және қарсыластарына өзге іс-әрекеттерімен кедергі көрсетуге.
3. Төрешілерге, қарсыластарға, көрермендерге жөнсіздік бойынша ескертулер жасауға.
4. Төрешінің рұқсатынсыз кездесу соңына дейін бітпей ойын алаңының қалдыруға.

Жарыстырдың қатысушылары құқылы:

1. Кездесу кезінде түсіндіру немесе өтінішпен төрешіге жүгінуге.
2. Тек төрешінің рұқсатымен талап-арыз беру мақсатында қысқа үзіліс жасауға.
3. Дауларды шешу үшін бас төрешіні алаңға шақыруға.

БАС ТӨРЕШІНІҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

Бас төрешінің міндетті:

1. Өз бетінше ойын барысында туындайтын мәселелерді ережелерге сәйкес шешуге, командалардың кездесулерін басқаруға.
2. Ойын алаңының жағдайын, кездесуге керекті жабдықтарды және ойын басталғаннан кейін де тексеруге.
3. Жарыс басталғанға дейін қатысушылардың кездесулерін дайындауға.
4. Көрермендер мен қатысушыларға ойын шарттарын, қатысушылардың құрамасын, спорт біліктілігін, ұйым мүшелігі екендігін ақпараттауға.
5. Жарыстардың ережесі дұрыс қолданғанына көз жеткізуге.
6. Дұрыс немесе ағыны өзін ұстай ойыншыларды болдырмау үшін ережелер нақты іске асыруды орындап, қайта бұзған кезде - осы кездесуде ойыннан бәсекелестің жою үшін.

СПАРТАКИАДА БАҒДАРЛАМАСЫ

Қазақ күресі

Команда құрамы: 9 адам + 1 - жаттықтырушы, 1 - төреші.

Салмақ санаттары: 38 кг; 42 кг; 46 кг; 51 кг; 57 кг; 64 кг; 72 кг; 81 кг; +81 кг.

Салмақ санаттарында дубльдеу рұқсат етілмейді.

Кестеге сай командалардың 9 қатысушыларының жиналған жалпы ұпайымен шешіледі: 1 орын – 25 ұпай, 2 орын – 22 ұпай, 3 орын – 19 ұпай, 4 орын – 17 ұпай, 5 орын – 16 ұпай және т.с.

Республикалық қазақша күрес Федерациясының 2002 жылғы 10 қарашадағы ережесіне сай жарыстар өткізіледі.

2003 жылыдан кіші қатысушыларға қатысуға болмайды.

Үстел теннисі

Команда құрамы: **2 ұл. + 2 қыз. + 1 өкіл-жаттықтырушы + 1 төреші.**

Өткізу жүйесі: Спартакиаданың алдыңғы шешімдеріне сай командалар топтарға бөлінеді (командалардың санына қарай).

Ұпайлар жеңіске жеткізген кездесулер арқылы анықталады.

Жарыстардың өткізу регламенті төрешілер алқасында шешіледі.

Командаларда екі ойын формасы болуы қажет.

Жарыстар командалық болып өткізіледі.

Тоғызқұмалақ

Команда құрамы: **2 ұл + 1 қыз + 1 жаттықтырушы, өкіл+ 1 төреші.**

Қыздарды ұлдарға ауыстыруға тыйым салынады.

Жарыстар швейцарлық жүйесі бойынша жеті кезеңнен өткізіледі. Егер де екі не одан да көп қатусышлардың ұпай сандары бірдей болған кезде: а) ұпай саны бойынша;

б) прогресс коэффициенті бойынша; в) Бухальц коэффициенті бойынша шешіледі.

Жалпы командалық қорытынды команда қатысушыларының ең көп жинаған ұпай сандары бойынша анықталыды.

Қатысушылар командалары өзімен бірге тоғызқұмалақ пен шахмат сағатын әкелуі тиіс.

Жарыстар командалық болып өткізіледі.

Жарысқа қатысушылар формасы: классикалық (ұлдар: пиджак, галстук, шалбар; қыздар: пиджак, юбка)

Шахмат

Команда құрамы: **2 ұл + 1 қыз + 1 өкіл+ 1 төреші.**

Қыздарды ұлдарға ауыстыруға тыйым салынады.

Жарыстар швейцарлық жүйесі бойынша жеті кезеңнен өткізіледі. Егер де екі не одан да көп қатусышлардың ұпай сандары бірдей болған кезде: а) Бухальц коэффициенті бойынша; б) жеңіс сандары бойынша; в) жеке кездесулер қорытындысы бойынша; г) прогресс коэффициенті бойынша шешіледі.

Жалпы командалық қорытынды команда қатысушыларының ең көп жинаған ұпай сандары бойынша анықталыды.

Қатысушылар командалары өзімен бірге шахмат тақтасымен пен шахмат сағатын әкелуі тиіс.

Жарыстар командалық болып өткізіледі.

Жарысқа қатысушылар формасы: классикалық (ұлдар: пиджак, галстук, шалбар; қыздар: пиджак, юбка)

Асық

Команда құрамы: **3 ұл + 1 қыз + 1 өкіл+ 1 төреші.**

Жарыс келесі ойын түрлері бойынша жеке жарысу принципі бойынша өткізіледі:

1. Асық ату – жасөспірім ұл;

2. Бес асық – қаржу- 1 қыз.

Жалпы командалық қорытынды команда қатысушыларының ең көп жинаған ұпай сандары бойынша анықталыды.

Жарысқа қатысушылар формасы: спорттық

Дойбы

Команда құрамы: 2 ұл + 1 қыз + 1 өкіл + 1 төреші.

Қыздарды ұлдарға ауыстыруға тыйым салынады.

Жарыстар швейцарлық жүйесі бойынша жеті кезеңнен өткізіледі. Егер де екі не одан да көп қатусышшалардың ұпай сандары бірдей болған кезде: а) Бухальц коэффициенті бойынша; б) жеңіс сандары бойынша; в) жеке кездесулер қорытындысы бойынша; г) прогресс коэффициенті бойынша шешіледі.

Жалпы командалық қорытынды команда қатысушыларының ең көп жинаған ұпай сандары бойынша анықталды.

Қатысушылар командалары өзімен бірге шахмат тақтасымен пен шахмат сағатын әкелуі тиіс.

Жарыстар командалық болып өткізіледі.

Жарысқа қатысушылар формасы: классикалық (ұлдар: пиджак, галстук, шалбар; қыздар: пиджак, юбка)

Қысқы Президенттік көпсайысы

Қысқы Президенттік көпсайысы екі жас тобының арасында өткізіледі:

	2001 – 2002 ж.т.	2003 – 2004 ж.т.
Команда құрамасы: барлығы	10 адам	10 адам
	2 қыз	2 қыз
	2 ұл	2 ұл
Өкіл – жаттықтырушы	1	1

Жарысқа жоғарыда аталған жастағы қатысушылар жіберіледі, кіші жастағы қатысушыларға қатысуға болмайды.

Пневматикалық винтовкадан ату – 8 ату (3 сынақ + 5 есептік) П – ПВ (арақашықтығы 10 м., нысана №8., тұрып немесе отырып ату)

Күш гимнастикасы:

қыздар – жатып қолды жазып, бүгу;

ұлдар – маңдайшаға дейін тарту.

Шаңғы жарыстары:

2 топ – ұлдар, қыздар – арақашықтық – 3 км.

1 топ – қыздар – 5 км, ұлдар – 10 км.

Жалпы командалық есеп екі жас топ арасында және жарыстардың екі түрінен саналады.

Пневматикалық винтовкадан ату

Қауіпсіздік шаралары

1) Қару мен оқты ұстаған кезде барлық қатысушылар сақтық шараларын білу және сақтауға тиіс.

2) Тирде винтовканы ашу тек рұқсат етілген жерде және атыс тағайындалған орнында даярлау рұқсат етіледі. Қалған уақытта винтовка қалташықта, жәшікте немесе қорапта болуы тиіс.

3) Пневматикалық қарумен оқтауға тек оның арнайы атыс жолында және ату позициясында ғана жүзеге асырылады.

4) Кездейсоқ атып қалуын болдырмау үшін спортшы тек қана жөн қаруды пайдалануға болады.

5) Оқты оқтауға тек белгіленген жерде (спортшының атуға бөлінген жерде ғана) және тек «Тапаншасы оқта» деген сөзден кейін.

6) Оқу-жаттығу барысында спортшы қаруды оқтарды алып тастағаннан кейін ғана қоя алады. Бұл кезде болт атқыштары ашық болып қалуы тиіс.

7) Ату аймағында адам болған кезде қаруды ұстауға, басқа спортшының қаруын алып ұстауға тыйым салынады.

8) Егерде ату алаңында адамдар немесе қауіп төніп тұрған жағдайда төрешінің «Тоқта» бұйрығымен атуды тоқтата алады.

9) Жаттығу кезінде соңғы атыс (немесе ол бұйрық беріп кейін «Тоқта») барысында спортшы қарудың тапаншасынан оқты алып тастап, төрешіге тапаншаның бостығын екенін көрсету тиіс.

10) Оқты атуға немесе жарыс кезінде жүктелмеген қаруды бағыттауға, жақтаулар қалқандар нөмірлері панельдер, жел жалаулар түсіруге тыйым салынады.

11) Қару мен оқты қараусыз қалдыруға тыйым салынады.

Күш гимнастикасы:

Жоғары жолағындағы жоғары тартылу:

- Жоғары жолағындағы жоғары тартылудың бастапқы жағдайы - тік ұшақ сияқты, тік жазықтықта түзелту қолдарымен, денесімен, аяқтарымен, қолдары иық ендесінде, аяқ бірге қосулы.

Ескертпе: «иығына ені бойынша қолдар» жағдайы қатусышың қолының сілтеуіш саусағымен анықталады, иығына ені аз немесе үлкен жағына сіздің алақанында енінен артық болмауы тиіс.

- төрешінің командасы бойынша «снарядка» дегеннен кейін спортшы спорттық киімінде 1 минут ішінде не өзі, не жаттқытырушының көмегімен көпір ағашта қолдарын жаттыға алады;
- қатысушы ұйымдастырушылар дайындаған борын қолдана алады, немесе таза қолдарымен тартыла алады.

Ескертпе: қатысушы өз бор пайдалану үшін оны төрешілер алқасының тексерінен және басқа қатысушыларға ұсынылғаннан кейін болды;

- көпір ағаштағы қатысушының бір минуттан кейін (қатысушысы бұрын дайын емес болса), бас төрешінің «Баста!» деген бұйрығымен қатысушы бастапқы жағдайындағы жаттығуына тіреліп, «Болады» деген бұйрығын күтіп жаттығуын бастайды.

Ескертпе: қатысушының бастапқы жағдайына келуіне команда өкілі көмектесе алады;

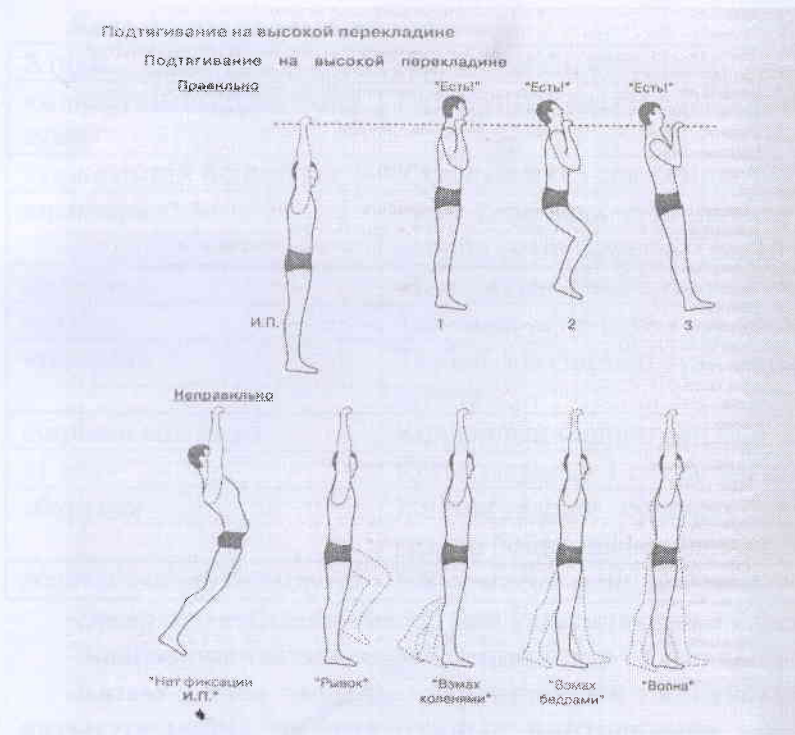
Қатысушы тартылу кезінде міндетті:

- бастапқы жағдайға тоқтаусыз тартылы қимылдарымен, иекті көпір ағаштың белгісінің биігі көтеруге;
- астыға түсуге;
- шайқасты дербес тоқтатуға;
- 0,5 секундтық бастапқы күйін бас төреші көру үшін ұстап қалыға;
- жаттығуды жалғастыру үшін төрешінің есебін есіп, жаттығуды жалғастыру;
-

Ескертпе: бастапқы жағдайда табанның ықтимал шайқалуы 0,5 табанның тігінен жағдайында болуы.

Тартылу кезінде қатысушыға тыйым салынады:

- алақандарға жабысатын гриф немесе канифоль сикты заттарды жағуға;
- еденнен немесе басқа да заттардан секіруге;
- денемен, аяқтармен толқындар, серпім істеуге;
- қолдарды бірінен кейін бүгуге;
- бір қолда ұсталып ілініп тұруға;
- қолдан қолға ұстауға;
- алақанды жайып қолды жіберуге;
- алақандарды жайып грифты көлденнен қолмен ұстауға;
- тартылу кезінде тоқтауға.
-

Қатысушылардың қателіктері

Атауы	Көзге түсетін қателіктер
«иек»	Иек көпір ағаштың белгісінен жоғартылмады
«бекітудің жоқтығы»	Қатысушы 0,5 сек кезінде бастапқы жағдайында тұра алмауы (1 сурет)
«жамбастың серпімі»	Бір бағытта күрт қозғалысы (2 сурет)
«сышыру» сирақтар және т.б.	Қимылды тоқтанып маятниктік қозғалыс (3,4 сурет)
«толқын»	Аяқтар сызығының күрт бірінен соң бірінің бұзуы. (5 сурет)
«кезек-кезек»	Қолдардың бірінен соң бұғуі
«қолдардың бүгілуі»	Бастапқы жағдайына ауысу кезінде қолдың бүгіліп тұруы
«ұытап алу»	Қатысушы алақаның ашқаны (төреші алақанның бас бетін көруі)
«тоқтау»	Қатысушының тартылу кезінде тоқтауы, қозғалыстың толассыздығын бұзуы

Қатысушылардың қателіктері

Атауы	Көзге түсетін қателіктер
«жанасушылықтың болмауы»	Қатысушы керекті платформаға кеудесінің жанаспауы
«тіркелімнің болмауы»	Қатысушы 0,5 сек кезінде бастапқы жағдайында тұра алмауы
«иықтар»	«иық-дене-аяқ» түзу келетін сызықтың дененің не үстіне, не астына кетіп бұзулуы (1а, 1б суреттері)
«жамбас»	Жамбастың еденге тиюі (2 сурет)
«таз»	Таз «иық-дене-аяқ» түзу келетін сызықтың бұзулуы (3 сурет)
«толқын»	Тазбен, иықтармен түзу сызықтың бірінен соң бірі бұзылуы (4 сурет)
«бірінен соң бірі»	Қолдардың бірінен соң бірі жазылып бүгілуі
«1 сек»	Қатысушының 1 сек астам платформада жатуы
«бұрыш»	Жаттығуларды орындау кезінде шынықтантың денеге 45 градус бойынша орналасуы
«бастапқының бұзылуы»	БЖ демалыс кезінде бұзуы

Әрбір жас тобында қыздар мен ұлдар арасынан 2 қатысушы қатыса.

Жалпыкомандалық есепте жеңімпаздар болып көп ұпай жинаған команда саналады.

Жазғы және қысқы Президенттік көпсайыс жарыстарына командардың қатысушылары пневматикалық винтовкамен қоса оқтарын алып келеді. Әрбір команда қатысушыларында кеуде нөмірі бар белгі болуы керек. Оптикалық нысанасы бар қаруларды қолдануға тыйым салынады.

Баскетбол (жасөспірім ұлдар, қыздар)

Команда құрамы:

қыздар - 10 адам + 1 өкіл - жаттықтырушы + 1 төреші

ұлдар - 10 адам + өкіл - жаттықтырушы + 1 төреші

Өткізу жүйесі: Спартакиаданың алдыңғы шешімдеріне сай командалар топтарға бөлінеді (командалардың санына қарай).

Жеңімпаздар анықталу жүйесі: жеңіс үшін 2 ұпай, жеңіліс үшін 1 ұпай, «шектеу құқығымен» 0 ұпай жеңілген ойын үшін. Егер де екі командалардың ұпай сандары бірдей болған жағдайда, өзара ойнау ойынымен шешіледі. Егерде үш не одан да көп командалардың ұпай сандары бірдей болған жағдайда шешілу жүйесі: а) өзара ойындағы салынған және өткізіп алған доптары саны бойынша; б) өзара ойында көп салынған доптар саны бойынша; в) бүкіл ойындарда салынған және өткізген доптар саны бойынша; г) бүкіл ойындарда саланған доптар саны бойынша.

Командалар әр қатысушының төсінде жазуы бар (4-ші нөмірден бастап және т.б) нөмірлі ойынға арналған және спорттық екі форма болуы керек.

Жарыстардың өткізу регламенті төрешілер алқасында шешіледі.

Волейбол (жасөспірім ұлдар, қыздар)

Команда құрамы:

қыздар - 10 адам + 1 өкіл-жаттықтырушы + 1 төреші

ұлдар - 10 адам + 1 өкіл-жаттықтырушы + 1 төреші

Өткізу жүйесі: Спартакиаданың алдыңғы шешімдеріне сай командалар топтарға бөлінеді (командалардың санына қарай).

Ойындар үш партия бойынша өткізіледі. Жеңімпаздар анықталу жүйесі: жеңіс үшін 2 ұпай, жеңіліс үшін 1 ұпай, келмеген үшін 0 ұпай. Егер де екі е одан көп командалардың ұпай сандары бірдей болған жағдайда ойнаған партиялар саны және доптар саны арқылы шешіледі.

Командалар әр қатысушының төсінде жазуы бар (4-ші нөмірден бастап және т.б) нөмірлі ойынға арналған және спорттық екі форма болуы керек.

Жарыстардың өткізу регламенті төрешілер алқасында шешіледі.

Футбол «Былғары доп»

1-ші топ – 2007-2008 жылы туған ұлдар

2-ші топ – 2005-2006 жылы туған ұлдар

3-ші топ – 2003-2004 жылы туған ұлдар

Ереже қосымша жіберіледі

БҮКІЛ АУДАНДЫҚ (ҚАЛАЛЫҚ) КОМАНДАЛАРЫНА ЖЕҢІЛ АТЛЕТИКАДАН, ШАҢҒЫ ЖАРЫСТАРЫНАН, ЖПК, ҚПК ЖӘНЕ ҚЫСҚЫ СПОРТТЫҚ БАҒДАРДАУДЫҢ ФИНАЛДЫҚ ОЙЫНДАРҒА ҚАТЫСАТЫН ҚАТЫСУШЫЛАРЫНДА ЕКІ ТӨС НӨМІРЛЕРІНЕН БЕКІТІЛУІ ТИІС.

Нөмерлер мөлшері – 25x25 см, цифрлар биіктігі – 15 см, сызық түзуі – 1.5 см.

Нөмірлер түсі – ақ, сан түсі – қара.

Төс белгілері жоқ командалар жарыстарға қатыса алмайды.

«Жастар» Спартакиадаларындағы финалдық ойындарындаға қатысатын аудандық және қалалық командаларына берілген төс белгілер нөмірлері

1	Ақкөл	1-ден 15-ке дейін	Эстафеталық (төрт нөмір)	№1
2	Аршалы	16-ден 30-ға дейін	Эстафеталық (төрт нөмір)	№2
3	Астрахан	31-ден 45-ке дейін	Эстафеталық (төрт нөмір)	№3
4	Атбасар	46-дан 60-қа дейін	Эстафеталық (төрт нөмір)	№4
5	Бұланды	61-ден 75-ке дейін	Эстафеталық (төрт нөмір)	№5
6	Бурабай	196дан 210-ға дейін	Эстафеталық (төрт нөмір)	№14
7	Егіндікөл	281-ден 295-қа дейін	Эстафеталық (төрт нөмір)	№19
8	Ерейментау	76-дан 90-ға дейін	Эстафеталық (төрт нөмір)	№6
9	Еңбекшілдер	91-ден 105-ке дейін	Эстафеталық (төрт нөмір)	№7
10	Есіл	106-дан 120-ға дейін	Эстафеталық (төрт нөмір)	№8
11	Жарқайың	136-дан 150-ге дейін	Эстафеталық (төрт нөмір)	№10
12	Жақсы	121-ден 135-ке дейін	Эстафеталық (төрт нөмір)	№9
13	Зеренді	166-дан 180-ге дейін	Эстафеталық (төрт нөмір)	№12
14	Қорғалжын	266-дан 280-ге дейін	Эстафеталық (төрт нөмір)	№18
15	Целиноград	211-ден 225-ке дейін	Эстафеталық (төрт нөмір)	№15
16	Сандықтау	151-ден 165-ке дейін	Эстафеталық (төрт нөмір)	№11
17	Шортанды	181-ден 195-ке дейін	Эстафеталық (төрт нөмір)	№13
18	Степногорск қ.	226-дан 250-ге дейін	Эстафеталық (төрт нөмір)	№16
19	Көкшетау қ.	251-ден 265-ке дейін	Эстафеталық (төрт нөмір)	№17

Ескертпе: Жолда және жарыстар кезіндегі қатысушылардың құнды заттарына (киімдеріне) сақтау жауапкершілігі ҚАЛАЛЫҚ (АУДАНДЫҚ) басшыларына, команда жаттықтырушысына және өкіліне жатады. Жарыс кезінде, спорттық құралдардың тәртіп теріс қылықтар жасалса, КОМАНДА ЖАРЫСТАРДАН АЛЫНАДЫ. Жарыстар алынып тастаған команданың іссапар шығындарын ҚАЛАЛЫҚ (АУДАНДЫҚ) ББ басшыларынан, өкілдерінен, команда жаттықтырушыларынан алынады.

Қосымша: өтінім үлгісі - 1 бет
техника қауіпсіздігінің рапорты үлгісі - 1 бет
оқу орнынан берілген анықтама үлгісі - 1 бет
жарыстардың өту бағдардамасы - 1 бет

Қосымша 1

ҮЛГІ

Облыстық 21-шы «Жастар» Спартакиадасының Ақмола облысының жалпы білім беру мектептерінің оқушылары арасында футбол (ұлдар) финалдық ойындарына қатысатын
ӨТІНІМІ

№ р/н	Спортшының аты-жөні	Туған жылы	Оқу-орнының мекен-жайы	Дәрігер өтуі
1	Сакенов Арман Арманович	1999 ж.т.	Бұланды ауданы Макинск қ. №1 ОМ	қолы мен мөрі

Өтті _____ адам

Тексеріс өткен күні, дәрігердің қолы мен мөрі

Бұланды ауданының білім
бөлімінің басшысы

қолы/елтаңбалы мөр аты-жөні

Жаттықтырушы-өкіл

қолы аты-жөні

Мед.қызметкер

қолы аты-жөні

Қосымша 2

Үлгі

шығыс нөмірімен және
кнімен берліген
төртбұрышты штамп

Мөрмен бекітілген
фотасы

Анықтама

200 жылы туған Сакенов Арман Арманұлы Бұланды ауданының Макинск қаласы
№1 ОМ 10 «А» сынып оқушысы болып табылады.

Мектеп бітіру уақыты 2016 жылдың мамыр айы.

Бұланды ауданы

Макинск қ.№1 ОМ директор

Буландинского района

қолы/мөр таңбасы

аты-жөні.

Жарыстардың бас төрешісіне

Команда өкілінен _____

**ЖАРЫСТАРДЫҢ ӨТУ КЕЗІНДІГІ ТЕХНИКАЛЫҚ ҚАУІПСІЗДІК САҚТАУЫ
БОЙЫНША НҰСҚАУЛЫҚПЕН ТАНЫСТАРҒАНЫ ТУРАЛЫ РАПОРТЫ**

Жарыстарға келген команда қатысушылары _____

Тұрып жақан, тамақтанған және жарыстар өтіп жатқан жерде техника қауіпсіздігі бойынша нұсқаулық өткізгенімді баяндаймын

№р/н	Қатусышының толық аты-жөні	Қатысушының жеке қолы
1		

Нұсқаулықты өткізген адамның қолы _____

(қолы) (аты - жөні)

_____ 201__ жыл

Жарыстардың спорттық ойын түрлерінен өткізу бағдарламасы (4 күн)**1 күн**

Сағат 17.00-ге дейін – келу, қатысушылардың, өкілдердің тіркелуі және орналасуы
 Сағат 18.00-ден – 19.00-ге дейін – мандаттық комиссия жұмысы
 Сағат 19.00-де – кешкі ас (тұру орны бойынша)
 Сағат 20.00-де – төрешілік

2 күн

Сағат 10.00-де – жарыстардың басталуы
 Сағат 13.00-ден – 14.00-ге дейін – түскі ас (тұру орны бойынша)
 Сағат 14.00-де – жарыстардың жалғасы
 Сағат 19.00-ден – 20.00-ге дейін – кешкі ас (тұру орны бойынша)
 Сағат 20.30-да – бірінші күн бойынша қорытынды

3 күн

Сағат 10.00-де – жарыстардың басталуы
 Сағат 13.00-ден – 14.00-ге дейін – түскі ас (тұру орны бойынша)
 Сағат 14.00-де – жарыстардың жалғасы
 Сағат 19.00-ден – 20.00-ге дейін – кешкі ас (тұру орны бойынша)
 Сағат 20.30-да – екінші күн бойынша қорытынды

4 күн

Сағат 9.00-де – жарыстардың басталуы
 Сағат 12.30-да – жарыс жеңімпаздарын марапаттау
 Сағат 13.00-ден – 14.00-ге дейін – түскі ас (тұру орны бойынша)
 Сағат 15.00-де – қатысушылардың кетуі.

Спартакиаданың қалған түрлерін өткізу бағдарламасы (3 күн)**1 күн**

Сағат 17.00-ге дейін – келу, қатысушылардың, өкілдердің тіркелуі және орналасуы
 Сағат 18.00-ден – 19.00-ге дейін – мандаттық комиссия жұмысы
 Сағат 19.00-де – кешкі ас (тұру орны бойынша)
 Сағат 20.00-де – төрешілік

2 күн

Сағат 10.00-де – жарыстардың басталуы
 Сағат 13.00-ден – 14.00-ге дейін – түскі ас (тұру орны бойынша)
 Сағат 14.00-де – жарыстардың жалғасы
 Сағат 19.00-ден – 20.00-ге дейін – кешкі ас (тұру орны бойынша)
 Сағат 20.30-да – бірінші күн бойынша қорытынды

3 күн

Сағат 9.00-де – жарыстардың басталуы
 Сағат 12.30-да – жарыс жеңімпаздарын марапаттау
 Сағат 13.00-ден – 14.00-ге дейін – түскі ас (тұру орны бойынша)
 Сағат 15.00-де – қатысушылардың кетуі.